

Život Cirkvi

Ročník 17

40/2010

Premiérka Radíčová sa stretla predstaviteľmi cirkví

Krkavčie matky

Na juhoafrickej misijnej stanici som v komunite sestier sedel tak, že za chrptom som mal múrik s doskou, na ktorý kuchárka kládla jedlá, aby si ich sestry mohli brať. S úplnou samozrejmosťou som vzal dovarenú polievku, položil doprostred stola, aby si sestry mohli nalievať na svoje taniere. Podobne som im podával mäso, zeleninu, ovocie i kávu. Väčšina sestier bola zo Spojených štátov. Po Slovenke, čo bola medzi nimi, mi odkázali, že to moje obsluhovanie ich ponižuje. Dávam im tým vraj najavo, že si nevedia zobrať samy. Moju zdesenú reakciu že predsa ide o prejav úcty a lásky sestra miernila vysvetľovaním, že kedysi boli niektorí muži voči ženám hrubí a agresívni a preto službu od muža odmietajú ako poníženie a znešchopnenie žien. Až do africkej buše teda dolieha náš klamný sklon reagovať extrémom na extrém.

Mal som nedávno podobný pocit, keď v istej relácii náboženskej televízie zaznievali chvály na výchovný systém, ktorý nedovoľuje deti k ničomu nútiť. Vraj sú ako spongia, schopná nasávať všetko, čo im predložíme lákavým spôsobom. Extrémom na extrém. Je pravda, že tvrdá drezúra pri výuke i výchove zanechala v mnohých celoživotné traumy. Aj to je pravda, že každý, a nielen dieťa, sa oveľa radšej vloží do toho, čo ho zaujme, baví, čo mu je príjemné. Počnúc rozprávkami, vždy bol cieľ výchovy deti motivovať. Spraviť však z prípadov hrubého násillia záver, že dieťaťu nemožno nikdy nič nútiť a za nič ho potrestať, je skok, ktorý sa prieči každej logike. A najmä proti všeobecnej skúsenosti i náture človeka. Z rodičov sa pri takom prístupe chtiac – nechtiac stávajú krkavčie matky i otcovia, ktorí po kúsku mrzačia vlastné deti, obe-rajúc ich o schopnosť chcieť a rozhodovať sa. Veď vôľa a sloboda patria k základným pilierom ľudskej osoby.

Cez celý život narážame na veľa situácií, keď nemôžeme robiť, čo by sa nám chcelo, a musíme robiť aj to, čo sa nám nechce. Askéza a kríž sú nevyhnutnou súčasťou ľudského života. Dokonca aj Božieho. Asketizmus bez lásky je krutý, láska bez askézy nie je možná. Keď sa osoba daruje, istým spôsobom sa „zmarí“ pre druhého. O tom bol a je obetavý život väčšiny otcov a matiek. O tom je aj život Boha: „V trojičnom živote sa Otec bezvýhradne daruje Synovi a Syn „sám seba zmaril“ kvôli ľuďom“, hovorí kardinál Špidlík a citujúc Bulgakova dodáva: „Križ sa vpisuje do srdca Boha, každá božská osoba je obeťou lásky a radostnou kenózou“.

Okrem teologických dôvodov je tu množstvo praktických. Ak nemá súčasná kultúra pôžitku viesť k rozkladu civilizácie a zničiť aj všetko krásne, čo vytvorila, záchranou tu podľa via-

cerých sociológov môže byť len prebudenie tzv. „asketickej kultúry“. Inými slovami, vedieť si povedať „dost“ aj keď sa mi chce a „musíš“ i keď sa mi nechce. Ak takýto postoj nemotivuje láska, môže vraj ľudstvo zachrániť aj pud sebazáchovy zo strachu pred kolektívnym sebazničením. Vidíme však, že rozmazaným egoistom, ani egoistickým politikom zatiaľ vonkoncom nezáleží, kam smeruje dlhodobější vývoj spoločnosti i samotnej ekonomiky.

Sú tu však najmä dôvody v prospech každého jednotlivca. Dieťa, ktoré sa v detstve nenaučilo rešpektovať limity, nevie byť v dospelosti slobodné. Sloboda znamená rozhodnúť sa znášať dôsledky konania, ktoré sme si vybrali. Ak sa dieťa rozhodne neposlúchnuť rodiča, a neznáša za to dôsledky, neučí sa slobode. Ak ho to nenaučia rodičia láskavým trestom, život ho to naučí bez milosti. Z dostupnej literatúry problém rozoberá napríklad kniha „Deti a hranice“ od Dr. Henryho Clouda a Johna Townsenda. O stanovení hraníc hovorí:

„Hranice začínajú v kojeneckom veku, keď kojenci po uspokojení všetkých svojich potrieb občas prežívajú osamelosť. Formálne rysy nadobúdajú formálne rysy vo fáze batoliat, keď deti spoznávajú, že nie sú pánmi sveta. Hranice deti učia, že nemajú právo na všetko čo sa im zachce, i keď ich priania môžu byť dobré. Na dosiahnutie toho, čo chcú, musia vynaložiť určité úsilie, zistiť, že samotná túžba nestačí. Hranice deti učia, že ak spravodlivosť definujú ako rovnosť, život nie je spravodlivý. Nikdy nebudú mať úplne všetko, ako ostatní. Hranice a disciplína deťom odhaľujú ich zlé vlastnosti, takže si nemyslia, že sú nevinnými obeťami zlého sveta. Hranice prinášajú deťom sebadôveru, lebo zisťujú, že môžu prežiť aj keď sa nespĺnia všetky ich priania.

Dôsledky nesprávnej výchovy alebo detstva bez výchovy stretáme na každom kroku. Často hrozné dôsledky. Je čudné, že na druhej strane ňou deti ničíme len preto, že ju k nám doniesol ktosi spoza hraníc s trochu exotickým menom. Strach, krik a násillie deti zabíja. Ale celkom isto a ešte častejšie a nie menej kruto ich zabíja aj splniť im každé prianie, nepožadovať sebaapremáhanie, nedať im okúsiť, že za nesprávne rozhodnutie sa platí. Okyptiť vôľu a slobodu je rovnako kruté, ako odrezat' deťom ruky, nerozvinúť talenty, naučiť ich na drogy. A možno si len treba počkať pár rokov, až nám samozrejmu prax celých generácií našich rodičov prinesie niekto spoza oceánu ako geniálny objav. Len dovtedy škoda zmarených ľudských osudov, láskavej genocídy vlastných detí.

RV, Marián GAVENDA

Benedikt XVI. navštívil Sicíliu

Taliansko (3. októbra, RV) – V piatok sa v talianskom mestečku Capaci pri Palerme začalo regionálne stretnutie rodín a mládeže, ktoré vyvrcholilo stretnutím so Svätým Otcom v nedeľu 3. októbra.

Dvojdnňové stretnutie, ktoré zorganizovali pastoračné úrady pre mládež a pre rodinnú pastoráciu ako tému zvolili „Pohľad odvahy... za vzdelanie a nádej” a ako slogan heslo „Dôveruje ti”.

Podujatie, ktoré podporujú diecézne skupiny, zodpovední hnutí či asociácie, v sebe zahŕňa desaťročnú pastoračnú prípravu, venovanú práve témam odvahy a svedectva. Do budúcich rokov sa chce v novom pláne zamerať na témy výchovy a nádeje, a to aj v súlade s pastoračnými plánmi, ktoré predstavila Konferencia biskupov Talianska na roky 2010 až 2020.

Stretnutie otvoril modlitbou arcibiskup Palerma Mons. Paolo

Romeo. Z programu spomeňme práce v rozličných skupinách, zamerané na témy ako spravodlivosť, životné prostredie, práca, škola či univerzita.

V sobotu program pokračoval eucharistickou slávnosťou a dvomi príspevkami zameranými na perspektívy mladých a rodiny. Z mestečka Capaci sa účastníci premiestnili do historického centra Palerma, aby pokračovali podujatím s názvom „Pramene svetla”, počas ktorého sa zameriavali na modlitbu, úvahy a katechézu, a pripravovali sa na nedeľný príchod Svätého Otca.

Z rímskeho letiska Ciampino priletel Svätý Otec v nedeľu ráno na letisko Punta Raisi v Palerme. Odtiaľ sa papamobilom premiestnil na námestie Foro Italico, kde ho očakávalo asi 200 tisíc ľudí, ktorí sem prišli z celej Sicílie.

Pápežovi sa najprv prihovorel starosta mesta Diego Cammarata a potom arcibiskup Palerma, Mons. Paolo Romeo. Arcibiskup vo svojom privítacom príhovore poukázal na problémy, ktorým musí Sicília čeliť, ale vyjadril i nádeje, ktorými žije tento ostrov. Po výmene darov začala slávnostná liturgia. Svätý Otec najprv vo svojej homílii najprv pozdravil prítomné authority a zdôraznil dôvod svojej návštevy, ktorým je okrem regionálneho stretnutia rodín a mládeže túžba podeliť sa s radosťami a nádejami tejto diecéznej komunity. Potom pokračoval:

„Dnes som Tu s vami, aby som svedčil o mojej blízkosti a mojej spomienke v modlitbe. Som tu, aby som vás pevne povzbudil, aby ste nemali strach jasne svedčiť o ľudských a kresťanských hodnotách, tak silne zakorenených vo viere a v dejinách tohto územia a tohto národa.

Všetky liturgické texty dnešnej nedele,“ dodáva Benedikt XVI., „hovoria o viere, ktorá je základom celého kresťanského života. Ježiš vychovával svojich učeníkov, aby rástli vo viere, verili a zverovali sa vždy jemu, aby budovali vlastný život na skale. Preto ho prosili: ‚aby v nás vzrastala viera’.

Učeníci neprosia materiálne dobrá, neprosia privilégiá, ale prosia milosť poznať Boha a môcť ostať s ním v dôvernom vzťahu, dostávajúc tak od neho všetky jeho dary, aj dar odvahy, lásky a nádeje.“

Benedikt XVI. vo svojom príhovore ďalej podčiarkol, že v priebehu minulých storočí cirkev v Palerme bola obohatená a oživovaná horlivou vierou, ktorá našla svoje najväčšie a najlepšie vyjadrenie vo svätcoch a sväticiach. Poukazuje na svätú Rozáliu, patrónku mesta a sväté Agátu a Luciu. Vyzdvihuje veľký náboženský zmysel

tejto zeme, ktorá vždy inšpirovala a orientovala život rodiny, žiaci tak hodnoty, ktorých schopnosť darovať sa a byť solidárny voči druhým, zvlášť trpiacim, vo vrodennom rešpekte voči životu, tvoria vzácne dedičstvo, ktoré je treba žiarlivo chrániť a propagovať ešte viac v našich dňoch. Potom pokračoval:

„Sicília vždy bola a je krajina svätých, pochádzajúcich z každej oblasti života, ktorí žili evanjelium s jednoduchosťou a úplnosťou. Vám, veriaci laici, opakujem: nebojte sa žiť a dosvedčovať vieru v rôznych sektoroch spoločnosti, v mnohých situáciách ľudskej existencie, a to najmä v tých ťažkých!

Viera vám dá Božiu silu byť vždy spoľahliví a odvážni,“ dodal pápež, „pokračovať ďalej s novými rozhodnutiami pre prijatie nevyhnutných opatrení a dať stále krajšiu tvár vašej krajine. A keď sa stretnete s odporom tohto sveta, vypočujte si slová apoštola: ‚Nehanbite sa teda svedčiť o našom pánovi!’

Je potrebné hanbiť sa za zlo, čo uráža Boha, za to, čo uráža človeka, je potrebné hanbiť sa za zlo spôsobené občianskej spoločnosti a cirkevnému spoločenstvu akciami, ktoré nerady vychádzajú na svetlo! Pokušenie malomyselnosti a rezignácia prichádza na tých, ktorí sú slabí vo viere, a na tých, ktorí si mýlia zlo a dobro, na tých, ktorí si myslia, že proti zlu, často ťažkému zlu, nemožno nič urobiť. Naopak, kto pevne stavia na viere, kto má plnú dôveru v Boha a žije v Cirkvi, je schopný priniesť výbušnú silu evanjelia.

Tak jednali svätci a svätice, ktorí sa rodili v priebehu stáročí v Palerme a na celej Sicílii, ako i laici a kňazi vám dobre známi, akým bol napríklad don Luigi Pugli-

se. Oni nech bdejú nad vašou jednotou a oživujú v každom z vás túžbu hlásať slovom a skutkom prítomnosť a lásku Krista. Ľud Sicílie, hľad' s nádejou na svoju budúcnosť! Nech zasvieti v plnom svojom jase svetlo dobra, ktoré chceš, hľadáš a máš! Odvážne ži hodnoty evanjelia, aby zažiarilo svetlo dobra! Silou Božou je možné všetko!“

Benedikt XVI. pred modlitbou Anjel Pána

Po slávnostnej liturgii pred nedeľnou modlitbou Anjel Pána sa pápež prihovoral veriacim.:

„Drahí bratia a sestry!

V tejto chvíli hlbokého spoločenstva s Kristom, ktorý je prítomný a živý medzi nami a v nás, je pekné, že ako cirkevná rodina sa môžeme obrátiť v modlitbe na jeho a našu Matku, najsvätejšiu nepoškvrnenú Máriu. Sicília je posiatá mariánskymi svätcami a na tomto mieste sa cítim byť duchovne v strede tejto „siete“ nábožnosti, ktorá spája všetky mestá a dediny ostrova.

Panne Márii by som chcel zveriť všetok Boží ľud, ktorý žije v tejto milovanej krajine. Nech podporuje rodiny v láske a vo výchovnom nasadení, nech urobí plodnými zárodky povolania, ktoré Boh hojne rozosiava medzi mladými ľuďmi; nech vlieva odvahu v skúškach, nádej v ťažkostiach, obnovený elán v konaní dobra. Panna Mária nech posilní chorých a všetkých trpiacich a pomôže kresťanským spoločenstvám, aby v nich nikto nebol vytlačený na okraj spoločnosti alebo núdzný, ale aby všetci, osobitne tí najmenší a najslabší, sa cítili prijímaní a oceňovaní.

Mária je vzorom kresťanského života. Predovšetkým ju prosím, aby vám pomohla sviežo a radostne kráčať po ceste svätosti, po stopách mnohých žiarivých svedkov Krista, detí sicílskej krajiny. V tejto súvislosti by som chcel pripomenúť, že dnes je v Parme vyhlásená za blahoslavenú Anna Maria Adorniová, ktorá v 19. storočí bola príkladnou manželkou i matkou a potom, keď sa stala vdovou, sa venovala dobročinnnej službe pre ženy vo väzniciach a v ťažkých situáciách, pre službu ktorým založila dva rehoľné inštitúty. Matka Adorniová, vďaka svojej neustálej modlitbe, bola nazývaná „živý ruženec“. Rád to zdôrazňujem na začiatku mesiaca venovaného svätému ružencu. Každodenné rozjímanie o Kristových tajomstvách v spojení s Máriou, modliacou sa Pannou, nech posilní nás všetkých vo viere, nádeji a láske.“

Benedikt XVI. kňazom a rehoľníkom

Popoludní o 17.00 hod. sa Benedikt XVI. stretol v miestnej katedrále s kňazmi, rehoľníkmi, rehoľníčkami a seminaristami, ktorým adresoval tieto slová:

Bratia v biskupskej službe, drahí bratia a sestry!

Počas tejto pastoračnej návštevy vo vašej zemi nemohlo chýbať stretnutie s vami. Ďakujem za vaše prijatie! Páčilo sa mi prirovnanie, ktoré uviedol váš arcibiskup o kráse katedrály a budovy so živých kameňov, ktorými ste vy. Áno, v tejto krátkej, ale intenzívnej spoločnej

chvíli môžem s vami obdivovať tvár Cirkvi v rôznosti jej darov. Ako Petrov nástupca mám to potešenie vás utvrdiť v jedinej viere a hlbokom spoločenstve, ktoré pre nás získal Pán Ježiš Kristus. Svoju vďačnosť vyjadrujem Mons. Paolovi Romeovi a pomocnému biskupovi. Vás, drahí kňazi tejto arcidiecézy a všetkých diecéz Sicílie, vás, drahí diakoni a seminaristi a vás, rehoľníci, rehoľnice a zasvätení laici čo najsrdečnejšie pozdravujem a týmto pozdravom by som chcel preniknúť ku všetkým spolubratom a spolusestrám Sicílie, osobitne k tým chorým a v pokročilom veku.

Eucharistická adorácia, na ktorej sme sa mohli s milosťou a radosťou zúčastniť, nám odhalila a dala pocítiť hlboký zmysel toho, čo sme: údy Kristovho tela, ktorým je Cirkev. Keď som uprostred vás vzdával úctu Ježišovi, prosil som ho, aby rozžiariť vaše srdcia svojou láskou, aby ste sa mu tak pripodobnili a mohli ho nasledovať plnším a veľkodušnejším darovaním sa Cirkvi a bratom. Drahí kňazi, rád by som najprv oslovil vás. Viem, že pracujete horlivo, inteligentne a nešetrite energiou. Pán Ježiš, ktorému ste zasvätili život, je s vami! Buďte vždy mužmi modlitby, aby ste boli tiež učiteľia modlitby. Vaše dni nech sa odvíjajú v rytmoch modlitby, počas ktorých sa podľa Ježišovho vzoru zdržujete v osviežujúcom rozhovore s Otcom. Nie je ľahké zachovávať vernosť týmto každodenným stretnutiam s Pánom, osobitne dnes, keď sa beh života stal búrlivým a starosti pohlcujú stále do väčšej miery. Akokoľvek, musíme byť presvedčení, že moment modlitby je základom. Účinne v ňom pôsobí Božia milosť a našej službe dáva plodnosť. Dolieha na nás množstvo vecí, ale pokiaľ nie sme vnútorne v spoločenstve s Bohom, nemôžeme ani druhým nič dať. Vždy si musíme vyhraďť nevyhnutný čas k tomu, aby sme „prebývali s ním“ (porov. Mk 3,14).

Druhý vatikánsky koncil o kňazoch prehlásil: „Svoj posvätný úrad vykonávajú predovšetkým v eucharistickej bohoslužbe (Lumen gentium, 28). Eucharistia je zdrojom a vrcholom celého kresťanského života. Drahí bratia kňazi, môžeme povedať, že je ním pre nás v našom kňazskom živote? Akú starostlivosť prikladáme príprave na svätú omšu, jej sláveniu, zotrvaniu v adorácii? Sú naše kostoly skutočne „domom Božím“, kde jeho prítomnosť priťahuje ľudí, ktorí dnes, bohužiaľ, často pociťujú absenciu Boha?

Kňaz nachádza vždy a nemenným spôsobom zdroj svojej vlastnej identity v Kristovi Veľkňazovi. Náš štatút neurčuje tento svet podľa potrieb a chápania sociálnych úloh. Kňaz je poznačený pečaťou Kristovho kňazstva, aby sa podieľal na jeho úlohe jediného Sprostredkovateľa a Vykupiteľa. Mocou tohto základného puta sa kňazovi otvára nesmierne pole služby dušiam a ich spásy v Kristovi a v Cirkvi. Služby, ktorá musí byť plne inšpirovaná Kristovou láskou. Boh chce, aby boli spasení všetci ľudia a aby nikto nebol zatratený. Svätý arský farár veriacim hovorieval: „Kňaz musí byť vždy pripravený odpovedať na potreby duší. Nie je pre seba, je

pre vás.“ Kňaz je pre veriacich: oživuje ich a podporuje v uplatňovaní všeobecného kňazstva pokrstených, na ich ceste viery v pestovaní nádeje, v živote lásky - Kristovej lásky. Drahí kňazi, majte vždy zvlášť na zreteli svet mládeže. A ako povedal na tomto mieste ctihodný Ján Pavol II., otvorte brány svojich farností mladým, aby mohli otvoriť brány svojho srdca Kristovi! Nech ich nikdy nenájdu zavreté!

Kňaz nemôže byť vzdialený od starostí Božieho ľudu. Naopak, musí im byť čo najbližšie, ale ako kňaz, vždy v perspektíve spásy a Božieho kráľovstva. On je svedkom a rozdáateľom iného než pozemského života (porov. Presbyterorum ordinis, 3). Je nositeľom silnej nádeje, „dôveryhodnej nádeje“, Kristovej nádeje, z ktorej čelí prítomnosti, i keď často s námahou (porov. Spe salvi, 1). Pre Cirkev je podstatné, aby bola uchovávaná identita kňaza a jeho „vertikálna“ dimenzia. Život a osobnosť svätého Jána Mariu Vianneya, ale tiež svätých vašej krajiny, akými boli svätý Hanibal Maria z Francúzska, blahoslavený Jakub Gusman, či blahoslavený František Spoto, sú toho zvlášť jasným a silným dôkazom.

Cirkev Palerma si nedávno pripomenula výročie barbárskej vraždy dona Giuseppe Puglisiho, ktorý patril do tohto presbyteriátu a bol usmrtený mafiou. Mal srdce, ktoré horelo autentickou pastoračnou láskou; vo svojej horlivej službe dával široký priestor výchove chlapcov a dievčat a spoločne s ostatnými sa zasadzoval o to, aby každá kresťanská rodina žila svoje základné povolanie byť prvou vychovávateľkou viery svojich detí. Ľud, zverený jeho pastoračnej starostlivosti, sa mohol napíť z duchovného bohatstva tohto dobrého pastiera, ktorého proces blahorečenia stále trvá. Povzbudzujem vás, aby ste uchovávali v živjej pamäti jeho plodné svedectvo a napodobovali jeho heroický príklad.

Čo najsrdečnejšie sa obraciam tiež k vám, ktorí v rôznych formách a inštitútoch žijete svoje zasvätenie Bohu v Kristovi a v Cirkvi. Zvláštna myšlienka patrí klauzúrnym mníchom a mniškam, ktorých služba modlitby je pre cirkevné spoločenstvá veľmi cenná. Drahí bratia a sestry, nasledujte naďalej a bez ústupkov Ježiša, ako to ponúka evanjelium a vydávajte tak svedectvo o kráse radikálneho kresťanského života. Osobitne na vás záleží, aby ste v pokrstených udržiavali vedomie základných požiadaviek evanjelia. Vaša samotná prítomnosť a štýl života totiž vlievajú cirkevnému spoločenstvu cenný impulz „vysokej miery“ kresťanského povolania. Mohli by sme dokonca povedať, že váš život je akousi kázňou, veľmi výstižnou i keď často mlčanlivou. Drahí, váš spôsob života je starý a predsa vždy nový, napriek úbytku počtu a síl. Majte však dôveru: náš čas nie je časom Boha a jeho prozreteľnosti. Je nevyhnutné modliť sa a rásť v osobnej i komunitnej svätosti. Pán sa potom postará!

S vrúcnyimi citmi pozdravujem a povzbudzujem tiež vás, drahí seminaristi, aby ste odpovedali veľkodušne na Pánovo povolanie a očakávanie Božieho ľudu, rásť-

li v stotožňovaní sa s Kristom, Najvyšším Veľkňazom a pripravovali sa na poslanie solidnou ľudskou, duchovnou, teologickou a kultúrnou formáciou. Seminár je drahocenný pre vašu budúcnosť, pretože vás uceleňuje skúsenosťou a trpezlivou prácou vedie k tomu, aby ste boli pastiermi duší a učiteľmi viery, služobníkmi posvätných tajomstiev a nositeľmi Kristovej lásky. Prežívajte tento čas milosti s nasadením a uchovávajte si v srdci radosť a nadšenie prvej chvíle vášho povolania a súhlasu, ktorým ste odpovedali na tajomný Kristov hlas a vniesli do svojho života rozhodujúci obrat. Buďte chápaivi voči pokynom predstavených a tých, ktorí sú zodpovední za váš rast v Kristovi, od ktorého sa učíte láske ku všetkým deťom Božím a k Cirkvi.

Drahí bratia a sestry, ďakujem vám ešte raz za vašu náklonnosť a uistujem vás o mojich modlitbách, aby ste pokračovali s novým nadšením a mocnou nádejou cestou verného prirnutia ku Kristovi a veľkodušnej službe Cirkvi. Panna Mária, naša Matka, nech vás stále sprevádza, svätá Rozália a všetci svätí patróni tejto sicílskej krajiny nech vás chránia. K tomu vám i vašim komunitám zo srdca udeľujem svoje apoštolské požehnanie.

Benedikt XVI. mládeži a rodinám v Palerme

O 18.00 hod. nasledovalo stretnutie s mládežou na námestí Politeama.

Drahí mladí a drahé rodiny Sicílie!

Pozdravujem vás s veľkou srdečnosťou a radosťou! Vďaka za vašu radosť a za vašu vieru. Toto stretnutie s vami je posledné na mojej dnešnej návšteve Palerma, ale v istom zmysle je centrálné. Práve táto príležitosť, totiž regionálne stretnutie mládeže a rodín, bola dôvodom, pre ktorý ste ma pozvali. A tak dnes musím začať od tejto udalosti a robím to najprv poďakovaním Mons. Mariovi Russottovi, biskupovi z Caltanissetta, ktorý je regionálnym delegátom pre pastoračnú mládeže a rodín a dvom mladým Giorgie a Davidovi. Váš pozdrav, drahí priatelia, znamenal čosi viac. Bol zdelením viery a nádeje. Srdečná vďaka. Rímsky biskup prichádza utvrdzovať kresťanov vo viere, ale sám sa potom vracia domov utvrdený vašou vierou, vašou radosťou a vašou nádejou.

Nuž, mládež a rodiny. Musíme vziať vážne toto stretnutie, tieto spoločné chvíle, ktoré nemôžu byť len príležitostné či funkčné. Majú svoj ľudský, kresťanský a cirkevný zmysel. Nechcel by som začať úvahou, ale svedectvom, prežitým a vysoko aktuálnym príbehom. Myslím, že všetci viete, že v sobotu 25. septembra bolo v Ríme blahorečené talianske dievča Chiara Badanová. Pozývam vás, aby ste sa s ňou zoznámili: jej život bol krátky, ale je nádherným posolstvom. Chiara sa narodila roku 1971 a zomrela roku 1990 pre nevyliciteľnú chorobu. Devätnásť rokov života, lásky a viery. Posledné dva roky boli plné bolesti, ale vždy v láske a svetle, svetle, ktoré okolo seba šírila a ktoré vychádzalo z vnútra: z jej srdca naplneného Bohom! Ako je to možné? Ako môže 17 - 18 ročné dievča znášať takéto ľudsky beznádejné utrpenie a šíriť okolo seba lásku,

vyrovnanosť, pokoj a vieru? Evidentne tu ide o milosť Božiu, ale táto milosť bola tiež pripravovaná a sprevádzaná ľudskou spoluprácou. Samozrejme, spoluprácou samotnej Chiary, ale tiež jej rodičov a ich priateľov.

Predovšetkým však rodičmi a rodinou. Dnes to chcem obzvlášť zdôrazniť. Rodičia blahoslavenej Chiary Badanovej žijú, boli v Ríme na blahorečení – a stretol som sa s nimi osobne. Sú svedkami základnej skutočnosti, ktorá vysvetľuje všetko: ich dcéra bola naplnená svetlom Božím! A toto svetlo, ktoré vychádza z viery a lásky, v nej po prvý raz zažali oni: otec a matka zažali v duši svojej dcéry plamienok viery a pomáhali Chiare, aby ho mala stále zažatý aj v ťažkých chvíľach rastu a osobitne vo veľkej a dlhej skúške utrpenia, ktorú podstúpila tiež ctihodná Maria Carmelina Leoneová, ktorá zomrela v 17. rokoch. Drahí priatelia, to je prvé poslanstvo, ktoré vám chcem odovzdať: vzťah medzi rodičmi a deťmi – ako viete – je základom. Avšak nie len kvôli správnej tradícii, o ktorej viem, že si ju Sicíľčania veľmi ctia. Ide o niečo viac. Niečo, o čom nás učil sám Ježiš: ide o fakľu viery, ktorá sa odovzdáva z generácie na generáciu, plameň, ktorý je prítomný aj pri obrade krstu, keď kňaz hovorí: „Prijmite svetlo Kristovo.... veľkonočné znamenie.... plameň, ktorý je stále treba živiť.“

Rodina je základom toho, aby v ľudskej duši vyklíčil prvý zárodok zmyslu života. Klíči vo vzťahu k matke a k otcovi, ktorí nie sú pánmi života svojich detí, ale prvými spolupracovníkmi Boha pri odovzdávaní života a viery. Príkladným a mimoriadnym spôsobom k tomu došlo v rodine blahoslavenej Chiary Badanovej, ale deje sa to v mnohých iných rodinách. Aj na Sicílii existujú nádherné svedectvá mladých, ktorí vyrástli ako krásne, kvitnúce rastliny po tom, čo vyklíčili v rodine s Pánovou milosťou a ľudskou spoluprácou. Myslím na blahoslavenú Pinu Surianovú, na ctihodnú Mariu Carmelinu Leoneovú a Mariu Margrovú - veľké vychovávateľky, a na Božích služobníkov ako Rosario Livatino, Mario Giuseppe Restivo a na mnoho mladých, ktorých poznáte! Ich činy sa často nedostanú do spravodajstiev, pretože zlo robí väčší hluk. Sú však silou a budúcnosťou Sicílie! Človeka predstavuje veľmi výstižne obraz stromu. Biblia ho používa napríklad v Žalmoch. Prvý Žalm hovorí: „Blážený človek, čo v zákone Pánovom má záľubu... Je ako strom zasadený pri vode, čo prináša ovocie v pravý čas“ (porov. Žalm 3). Témy „vodného prúdu“ môžu byť „riekou“ tradície, „riekou“ viery, z ktorej sa čerpá životná miazga. Drahí mladí zo Sicílie, buďte stromami, ktoré zapúšťajú korene v „riekach“ dobra! Nemajte strach odporovať zlu! Spoločne budete ako les, ktorý rastie možno v tichosti, ale má schopnosť prinášať plody, prinášať život a hlbkovo obnovovať vašu krajinu! Neverte sugesciám mafie, ktorá je cestou smrti, nezlučiteľnou s evanjeliom, ako naši biskupi už toľko krát povedali a stále hovoria!

Apoštol Pavol používa tento obraz v Liste Kološanom, kde nabáda kresťanov, aby boli „zakorenení v Kristovi, utvrdení vo viere“ (porov. Kol. 2,7). Vy

mladí viete, že tieto slová sú témou môjho posolstva ku Svetovým dňom mládeže, ktoré budú na budúci rok v Madride. Obraz stromu nám hovorí, že každý z nás potrebuje úrodnú pôdu, kam zapustí svoje korene, pôdu bohatú na živiny, ktoré dávajú rast osobe: sú to hodnoty, ale predovšetkým je to láska a viera, poznanie pravej tváre Božej, vedomie, že on nás miluje nekonečne, verne a trepezlivo až k vydaniu svojho života za nás. V tomto zmysle je rodina „malou cirkvou“, pretože odovzdáva Boha, odovzdáva Kristovu lásku silou sviatosti manželstva. Božia láska, ktorá spája muža a ženu a robí z nich rodičov, je schopná vzbudiť v srdci detí zárodok viery, teda svetlo hlbokého zmyslu života.

A to je ďalšia dôležitá pasáž, ktorú môžem len naznačiť. Aby bola rodina „malou cirkvou“, musí byť zasadená do „veľkej Cirkvi“, teda do rodiny Božej, ktorú prišiel vytvoriť Kristus. Aj o tom svedčí blahoslavená Chiara Badanová, ako aj všetci mladí svätí a blahoslavení: spoločne s vlastnou rodinou je základom aj veľká rodina Cirkvi, ktorú možno stretnúť a zakúsiť vo farskom spoločenstve, v diecéze. Pre blahoslavenú Pinu Surianovú to bola Katolícka akcia, ktorá rozsiahlo pôsobí v tejto zemi, pre Chiaru Badanovú hnutie Fokoláre. Aj cirkevné hnutia a združenia totiž neslúžia sami sebe, ale Kristovi a Cirkvi.

Drahí priatelia! Poznám vaše ťažkosti v súčasnom sociálnom kontexte, ktoré sú ťažkosťami dnešných mladých a rodín, osobitne na juhu Talianska. Poznám tiež nasadenie, ktorým reagujete na tieto problémy a čelíte im, sprevádzaní svojimi kňazmi, ktorí sú vám autentickými otcami a bratmi vo viere, ako bol don Pino Puglisi. Ďakujem Bohu, že som sa s vami stretol, pretože kde sú mladí a rodiny, ktoré si volia cestu evanjelia, tam je nádej. A vy ste znamením nádeje nie len pre Sicíliu, ale pre celé Taliansko. Priniesol som vám svedectvo o svätosti a vy mi ponúkate svoje: tváre toľkých mladých ľudí tejto zeme, ktoré milujú Krista s evanjeliovým radikalizmom; vaše samotné tváre sú ako mozaika! To je najväčší dar, ktorý sme dostali: byť Cirkvou, byť v Kristovi znamením a nástrojom jednoty, pokoja a pravej slobody. Nikto nám túto radosť nemôže zobrať! Nikto nám nemôže vziať túto silu! Odvahu, drahá mládež a drahé rodiny Sicílie! Buďte svätí! V škole Márie, našej Matky sa dajte plne k dispozícii Bohu, nechajte sa utvárať jeho Slovom a jeho Duchom a buďte naďalej a vždy soľou a svetlom tejto svojej milovanej krajiny. Ďakujem!

Počas cesty z Palerma na letisko v Punta Raisi si pápež želal, aby sa kolóna zastavila v Capaci, na mieste, kde došlo k tragickému atentátu na sudcu Giovanniho Falcona a jeho sprievod. Benedikt XVI. vystúpil z auta, položil kyticu kvetov k jednému z náhrobných kameňov vztýčených na pamiatku obetí a zotrval v tichej modlitbe. Spomenul si tak na všetky obeť mafie a ostatných foriem organizovaného zločinu. Potom pokračoval v ceste na letisko. Z Palerma odletel o 19.15 hod.

-pd-/ foto RV

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Svätá Gertrúda Veľká

Vatikán (6. októbra, RV) – Pápež Benedikt XVI. na Námestí sv. Petra predniesol počas generálnej audiencie nasledujúcu katechézu:

Drahí bratia a sestry,

svätá Gertrúda Veľká, o ktorej by som dnes rád hovoril, nás aj tento týždeň zavedie do helftského kláštora, v ktorom sa zrodili niektoré vrcholné diela latinsko-gréckej náboženskej literatúry. Do tohto sveta patrí Gertrúda, jedna z najslávnejších mystičiek, jediná nemecká svätica, ktorá má za svojim menom prívlastok „Veľká“ – kvôli svojej výnimčnosti v oblasti kultúry i evanjelia: svojím životom a svojimi myšlienkami neobyčajným spôsobom ovplyvnila kresťanskú duchovnosť. Je to výnimočná žena, obdarovaná osobitnými prirodzenými talentami a neobyčajnými darmi milosti, hlbokou pokorou a veľkou horlivosťou za spásu blížnych, tiež darom intímneho spoločenstva s Bohom v kontemplácii a pripravenosťou pomáhať núdznym a biednym.

V Helfte sa takpovediac neustále stretáva so svojou učiteľkou Matildou z Hackebornu, o ktorej som hovoril na audiencii minulú stredu a zoznamuje sa tu aj s Matildou z Magdeburgu, ďalšou stredovekou mystičkou; vyrastá pod materskou, láskavou, ale aj náročnou starostlivosťou opátky Gertrúdy. Od týchto troch spolusestier čerpá poklady skúsenosti a poznania; tieto potom ďalej rozvíja, napredujú na ceste duchovného rastu s neobmedzenou dôverou k Pánovi. Bohatstvo duchovnosti u nej nachádzame nielen vzhľadom na kláštorné prostredie, ale aj – a to predovšetkým – vzhľadom na svet Biblie, liturgie, patistiky a benediktínskej kultúry: vyjadruje ho s veľmi osobnou pečatou a s veľkou komunikačnou účinnosťou.

Prichádza na svet 6. januára 1256, na sviatok Zvestovania Pána, ale o jej rodičoch a mieste narodenia nevieme nič. Gertrúda píše, že sám Pán jej odhalil zmysel tohto neznámeho pôvodu: „Vývolil som si ju za svoj príbytok, pretože mám záľubenie v tom, že všetko, čo jej v nej krásne, je mojím dielom (...). Práve preto som ju vzal od všetkých jej príbuzných, aby ju nik nemiloval pre puto príbuzenstva, ale aby som ja sám bol jediným prameňom lásky, ktorý ju unáša. (Le Rivelazioni, I, 16, Siena 1994, p. 76-77).

Ako päťročná vstupuje v roku 1261 do kláštora – čo bolo v danom období časté – aby tak získala formáciu a mohla vyštudovať. Tu prežije celý svoj život, v ktorom sama vyznačuje niektoré najdôležitejšie obdobia. Vo svojich pamätiach spomína, že Pán ju predchádzal veľkodušnou trpezlivosťou a nekonečným milosrdenstvom, nepripomínal jej roky detstva, mladosti a dospievania, ktoré – ako píše – „prebehli v takom zaslepení mysle, že by som bola bývala schopná (...) myslieť, povedať alebo urobiť bez akejkoľvek výčitky čokoľvek, čo sa mi zapáčilo a kde sa len dalo – keby si ma nebol ty uchránil – či už vnútorným odporom k zlu a prirodzenou inklináciou k dobru, alebo vonkajšou ostražitosťou druhých ľudí.

Bola by som sa chovala ako pohan (...), a to aj napriek tomu, že ty sám si chcel, aby som už od detstva, teda od mojich piatich rokov, žila vo svätyni požehnanej náboženstvom a aby ma vychovávali tvoji najlepší a najzbožnejší priatelia“ (Ibid., II, 23, p. 140n).

Gertrúda je neobyčajnou študentkou, učí sa všetko, čo sa len dá naučiť v oblasti trívia a kvadrívia (teda v oblasti gramatiky, rétoriky, logiky, geometrie, aritmetiky, astronómie a hudby – pozn. prekl.), na ktorých stála vzdelanosť tých čias; je fascinovaná vedomosťami a do profánneho štúdia sa púšťa so zápalom a húževnatosťou: to jej prináša školské výsledky prevyšujúce všetky očakávania. Ak nevieme nič o jej pôvode, mnoho nám rozpráva o záľubách svojho mladého veku: literatúra, hudba a spev ako aj umelecká drobnokresba ju priam opanovali; má silný, rozhodný, priamy a impulzívny charakter; často vraví, že je nedbalá, priznáva si svoje chyby a pokorne prosí o odpustenie. S pokorou žiada o radu a o modlitby za svoje obrátenie. Niektoré rysy jej temperamentu a tiež zlovyky ju sprevádzajú až do konca života – a to až do tej miery, že viacerí sa pozastávajú nad tým, ako je možné, že Pán si ju tak veľmi obľúbil.

Ešte v študentských časoch sa úplne zasučuje Bohu v kláštore a dvadsať rokov sa v jej živote nedeje nič neobvyklého: štúdium a modlitba sú jej hlavnými činnosťami. Vďaka svojmu nadaniu vyniká nad spolusestrami; húževnato študuje rozličné oblasti kultúry. Avšak počas adventu roku 1280 začne cítiť nechť ku všetkému a hovorí o prázdnote vecí, až kým 27. januára 1281, len niekoľko dní pred sviatkom Hromníc, večer, pred modlitbou kompletória, Pán svojím svetlom prežiarí všetku túto jej temnotu. S jemnosťou a nehou upokojí vnútorný zmätok, ktorý ju sužuje, nepokoj, ktorý Gertrúda vníma ako dar samotného Boha – „určený na zbúranie tej veže márnivosti a zvedavosti, ktorú som svojou pýchou stavala aj napriek tomu, že som nosila rehoľné rúcho a meno – teda na to, aby si mi konečne ukázal tvoju spásu“ (Ibid., II, 1, str. 87). Vo videní zbadá mladíka, ktorý ju vedie za ruku, aby sa vymotala zo spleti tŕňov, čo dusia jej dušu. Na tejto ruke Gertrúda spoznáva „vzácnu stopu tých rán, ktoré nás oslobodili od všetkých žalôb našich nepriateľov“ (Ibid., II, 1, str. 89) – rozpoznáva toho, ktorý nás na kríži zachránil svojou krvou – Ježiša.

Od toho okamihu sa prehlbuje jej život intímneho spoločenstva s Pánom, a to predovšetkým v čase najvýznamnejších liturgických období – v Advente a na Vianoce, v Pôste a počas Veľkej Noci, na sviatky Panny Márie a tiež vtedy, keď jej choroba bráni zúčastniť sa na chórových modlitbách. Je to presne tá istá úrodná pôda liturgie, ktorú tak dobre poznala aj jej učiteľka Matilda; Gertrúda ju však opisuje prostredníctvom ešte jednoduchších symbolov, priamejších a realistickejších obrazov, s ešte užším previazaním na Bibliu, Cirkevných Otcov a benediktínske prostredie.

Jej životopis naznačuje dva smery toho, čo by sme

mohli označiť jej zvláštnym „obrátением“: v oblasti štúdia je to radikálny prechod od profánnych, humánnych vied k teológii a v kláštore zasa prechod od života, ktorý ona sama nazýva nedbalým, k životu intenzívnej, mystickej modlitby poznačenej výnimočným misionárskym zápalom. Pán, ktorý si ju vybral od narodenia a od malička jej dal účasť na sláveniach kláštorného života, ju znova povoláva svojou milosťou „od vonkajších vecí k vnútornému životu a od pozemských starostí k láske vecí duchovných“. Gertrúda chápe, že sa od neho vzdialila do oblasti, ktorá mu nie je najbližšou – ako vraví spolu so svätým Augustínom; že sa s príliš veľkou dychtivosťou venovala slobodným štúdiám, ľudskému poznaniu, zanebdávajúc duchovnú vedu a oberajúc sa o chuť opravdivého poznania; teraz prichádza na vrch kontemplácie, kde zanecháva starého človeka, aby si obliekla nového. „Od štúdia gramatiky prešla k teológii, neúnavne a pozorne čítala všetky sväté knihy, ktoré sa jej podarilo získať, naplnila svoje srdce najdôležitejšími a najsladšími vetami Svätého písma. Mala preto vždy poruke nejaké inšpirované slovo, ktorým vedela uspokojiť každého, kto za ňou prichádzal s prosbou o radu – ale aj príhodný text Svätého písma, ktorým vedela umlčať všetky chybné mienky a zatvoriť ústa svojich odporcov“ (Ibid., I, 1, str. 25).

Gertrúda toto všetko premieňa na apoštolát: venuje sa spisovaniu a rozširovaniu právd viery s jasnosťou a jednoduchosťou, ale aj s pôvabom a presvedčivosťou, slúžiac s láskou a vernosťou Cirkvi: bola obľúbenou pomocou pre teológov i zbožných ľudí. Z tejto jej intenzívnej činnosti sa zachovalo málo, a to aj kvôli udalostiam, ktoré viedli k zničeniu kláštora v Helfte. Okrem diela „Hlásateľ Božej lásky“ a okrem „Zjavení“ nám zostali len „Duchovné cvičenia“, ktoré sú vzácnym šperkom v mystickej duchovnej literatúre.

V náboženskom živote je naša svätica „pevným stĺpom (...), neoblomným zástancom spravodlivosti a pravdy“ (Ibid., I, 1, str. 26), ako hovorí jej životopis. Slova mi i príkladom vzbudzuje v druhých veľké nadšenie. K modlitbám a pokániam podľa kláštorných pravidiel si pridáva mnohé ďalšie, a to s takou zbožnosťou a s takým odovzdaním sa Bohu, že vzbudzuje v každom, kto ju stretá, pocit Pánovej prítomnosti. A naozaj, sám Boh jej dáva pochopiť, že si ju povolal, aby bola nástrojom jeho milosti. Gertrúda sa cíti nehodná tohto nesmierneho Božieho pokladu, vyznáva, že ho dobre nespravovala a náležite nezhodnocovala. Volá: „Beda! Veď keby si mne, nehodnej, bol dal na pamiatku čo len malé steblo, bolo ho treba chrániť s väčšou úctou, než akú som ja mala ku všetkým tvojim veľkým darom!“ (Ibid., II, 5, str. 100). Avšak, aj keď si uvedomuje vlastnú biedu a nehodnosť, vždy lipne na Božej vôli, pretože – ako sama vraví – „som tak málo využila tvoje milosti, že nemôžem inak, než dúfať, že mi boli dané nielen pre mňa samú: veď tvoja večná múdrosť nemôže byť zmarená nehodným človekom! Daj preto, ó darca každého dobra, ktorý si mi tak štedro poskytol tieto nezaslúžené dary, aby sa srdce aspoň jedného z tvojich priateľov, ktorí budú čítať tento spis, pohlo pri myšlienke

na to, že pre lásku k dušiam si na dlhý čas nechal tak neoceniteľný drahokam ležať v biednom blate môjho srdca“ (Ibid., II, 5, str. 100n).

Predovšetkým dve milosti sú Gertrúde nadovšetko vzácne, ako sama píše: „Znaky tvojich spásonosných rán, ktoré si mi vtláčil do srdca ako cenné šperky a hlboká a liečivá rana lásky, ktorou si ma poznačil. Zahmul si ma týmito darmi veľkej blaženosti, takže – i keby som mala žiť tisíc rokov bez akejkoľvek vnútornej či vonkajšej útechy – spomienka na ne by mi stačila: naplnila by ma posilou, svetlom a vďačnosťou. Chcel si ma uviesť do neoceniteľnej blízkosti tvojho priateľstva, ukážuc mi rozličné podoby tej najvznešenejšej svätyně tvojho Božstva, ktorou je tvoje Božské Srdce (...). K tejto plnosti dobrodení si pridral i to, že si mi dal za orodovnicu najsvätejšiu Pannu Máriu, tvoju Matku a často si ma odporúčal jej láskavej pomoci – ako najvernejší ženich odporúča matke svoju milovanú nevestu“ (Ibid., II, 23, str. 145).

Vstúpiac do večného spoločenstva ukončila svoju pozemskú púť 17. novembra roku 1301 alebo 1302, pravdepodobne vo veku 46 rokov. V siedmom Duchovnom cvičení, ktorého obsahom je príprava na smrť, Gertrúda píše: „Ó, Ježišu, ktorý si mi tak nekonečne drahý, buď vždy so mnou, aby moje srdce zostalo s tebou a tvoja láska bola so mnou bez prestania; nech je môj prechod do večnosti tebou požehnaný, aby môj duch, oslobodený od telesných pút, mohol v okamihu spočinúť v tebe. Amen“ (Esercizi, Milano 2006, str. 148).

Je podľa mňa zrejmé, že tieto veci nepatria len do minulosti a do histórie, ale príklad svätej Gertrúdy zostáva školou kresťanského života a smerovníkom správnej cesty. Ukazuje nám, že základom šťastného, opravdivého života je priateľstvo s Ježišom, našim Pánom. Tomuto priateľstvu sa učíme skrze lásku ku Svätému písmu a lásku k liturgii, v hlbokéj viere, skrze lásku k Panne Márii, v stále reálnejšom spoznávaní samého Boha, pravého šťastia a cieľa nášho života. Ďakujem vám.

Preklad: Martin Kramara

Posolstvo Benedikta XVI. k 50. výročiu nezávislosti Nigérie

Vatikán (1. októbra, RV/Fides) – „Pracujte usilovne pre pokoj, prosperitu a demokraciu s osobitným dôrazom na najchudobnejších a najslabších“ – tieto slová povzbudenia a výzvy adresoval pápež Benedikt XVI. vo svojom posolstve obyvateľom Nigérie pri príležitosti 50. výročia nezávislosti, ktoré si táto africká krajina pripomína dnes, 1. októbra. Agentúra Fides uvádza, že posolstvo, podpísané Svätým Ocom, odovzdal včera v prezidentskom paláci v hlavnom meste Abuja prezidentovi Goodluckovi Jonathanovi kardinál Peter Turkson, predseda Pápežskej rady pre spravodlivosť a pokoj. **-jak-**

Benedikt XVI. sa stretol s predstavenými Komunity sv. Egídia

Vatikán (1. októbra, RV) - Pápež Benedikt XVI. prijal na osobitnej audiencii zakladateľa Komunity sv. Egídia Andrea Riccardiho, ďalej jej prezidenta, ktorým je Marco Impagliazzo a Mons. Vincenza Pagliu, biskupa Terni – Narni - Amelia. Audiencia sa konala v predvečer medzináboženského modlitbového stretnutia za pokoj, ktoré sa bude konať v Barcelone od 3. do 5. októbra. Názov tohtoročného stretnutia je “Žiť spoločne v čase krízy. Božia rodina, rodina národov”.

Počas audiencie sa prítomní dotkli niektorých otázok chudoby v Európe a vo svete. Zamerali sa na hlavné sociálne problémy, ktoré sa objavili v nadväznosti na hospodársku a finančnú krízu v posledných rokoch. Jedna zo spomenutých tém bola Afrika, v súvislosti s hlavným programom solidarity Komunity sv. Egídia na tomto kontinente. Ide hlavne o program s názvom Dream, ktorý zahŕňa starostlivosť o 90 tisíc ľudí chorých na AIDS v 10 afrických krajinách a program s názvom Bravo, v ktorom ide o štátnu registráciu afrických detí. Každé druhé dieťa v Afrike totiž nie je registrované pri narodení, a tak nemá žiadne práva ani ochranu. V tomto roku Komunita sv. Egídia asistovala pri registrácii rodinného stavu pri viac než 3 miliónov ľudí v štáte Burkina Faso. Program Bravo už funguje aj v iných afrických krajinách. -pd-

Kardinál Tomko špeciálnym vyslancom pápeža na oslavách v Bielorusku

Vatikán/Bielorusko (2. októbra, RV) – Kardinál Jozef Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov bol menovaný za špeciálneho vyslanca Svätého Otca na oslavách tri stého výročia posviacky katedrály v Minsku v Bielorusku. Oslavy sa uskutočnia 9. októbra tohto roku. V nadväznosti na menovanie bola dnes zverejnená pápežská menovacia listina, adresovaná mimoriadnemu legátovi, ktorý bude na tejto svojej misii sprevádzaný Mons. Edmundom Dowgiewiczom-Nowickim a P. Bernardom Radzikom OCD. V liste pápež Benedikt XVI. okrem iného potvrdzuje nomináciu a misii udeľuje apoštolské požehnanie.

V Minsku, hlavnom meste Bieloruska, po 2. svetovej vojne neostalo veľa historických pamiatok. Zrejme najstaršia zachovalá miestna pamiatka je katedrála Duchu Svätého, ktorá bola postavená v barokovom štýle v roku 1642. Známa ikonou Matky Božej, ktorú objavili v rieke v roku 1500 a jej autorom je údajne sv.

Lukáš. Vznik jubilujúcej katedrály Panny Márie, ktorú postavili jezuiti, sa datuje do rokov 1700 – 1710. Minsk má ikonu Panny Márie Nanebovzatej aj vo svojom erbe.

Bielorusko je pravoslávny štát, nakoľko príslušníci tohto náboženstva tvoria približne 70% z celkového počtu obyvateľstva. Okrem toho tu existuje niekoľko menšinových vierovyznaní, katolíci predstavujú asi 10% a sústreďujú sa prevažne v západnej časti krajiny. Od roku 1991, kedy krajina získala nezávislosť, Cirkev sa tu rozmáha. Počet farností sa zdvojnásobil a pôsobí tu takmer štyrikrát toľko kňazov. Biskupi Bieloruska boli v decembri minulého roku na úradnej návšteve Ad limina v Ríme. Bola to tretia takáto návšteva od získania nezávislosti a prvá u pápeža Benedikta XVI. Apoštolským nunciom v Bielorusku bol od roku 1996 do roku 2001 arcibiskup Dominik Hrušovský. -jak-

Vyhlásenie federácie katolíckych lekárov k udeleniu Nobelovej ceny Robertovi Edwardovi

Vatikán (5. októbra, RV) - Svetová federácia katolíckych lekárskeho združení (FIAMC) vydala vyhlásenie k udeleniu Nobelovej ceny Robertovi Edwardovi:

„Svetová federácia katolíckych lekárskeho združení (FIAMC) je zdesená oznámením, že reprodukčný biológ Robert Edwards z univerzity Cambridge získal Nobelovu cenu za medicínu za jeho prácu na rozvoji metódy umelého oplodnenia mimo tela matky (IVF). Ako katolíci veríme v absolútnu dôstojnosť ľudskej osoby, stvorenej na obraz a podobu Boha. Táto dôstojnosť existuje od prvého okamihu počatia nového človeka a prináleží mu po jeho prirodzenú smrť.“

Vo vyhlásení katolíckych lekárov sa ďalej uvádza, že hoci umelé oplodnenie prinieslo šťastie mnohým párom, bola za to zaplatená obrovská cena. Touto cenou je obchádzanie dôstojnosti ľudskej osoby. Mnoho miliónov embryí bolo vytvorených a zlikvidovaných počas procesu umelého oplodnenia. Navyše tieto ľudské bytosti sa používajú ako experimentálne zvieratá, určené na likvidáciu a sú považované skôr za tovar, ako za ľudské bytosti.

„Ako katolícki lekári sme si vedomí bolesti, ktorú páru prináša neplodnosť, ale rovnako tak veríme, že výskum a liečebné metódy, potrebné na riešenie problémov neplodnosti, sa musia vykonávať v etickom rámci, ktorý rešpektuje špecifickú dôstojnosť ľudského embrya. História našej spásy skrze Ježiša Krista nám ukazuje, že ľudstvo trpí, keď sa ignoruje alebo zabúda na skutočnosť, že Boh je náš Stvoriteľ a my sme jeho stvorenie. Môžeme byť plne ľudskí, keď žijeme v súlade s Božiu vôľou, rešpektujúc osobitú dôstojnosť, ktorá je darovaná každej ľudskej bytosti.“ -jak-

Mons. Mamberti v OSN: Bez etického zlomu nebudú dosiahnuté ciele milénia

Vatikán/USA (1. októbra, RV) – „K cieľom milénia, ktoré sa majú dosiahnuť do roku 2015: nedosiahnu sa bez rešpektovania dvoch veľkých morálnych imperatívov“ - varoval na 65. generálnom zasadnutí OSN, prebiehajúcom v New Yorku, zástupca Vatikánu. Mons. Dominique Mamberti, vatikánsky sekretár pre vzťahy so štátmi v príspevku v stredu 29. septembra ďalej zdôraznil, že „na jednej strane je potrebné, aby bohaté a rozvojové krajiny plne realizovali svoje záväzky napomáhať pokroku“ a aby sa vytvorilo „priaznivé prostredie pre čisté a výhodné podnikanie v slabších krajinách“, „na druhej strane, všetci - chudobní i bohatí, by mali zabezpečiť etickú premenu v politike a ekonomike, čo bude garantovať dobrú vládu a odstránenie všetkých foriem korupcie“.

Arcibiskup Mamberti na záver poukázal na rešpektovanie slobody náboženského vyznania, „základného kameňa všetkých ľudských práv“ a na jeho úzku súvislosť s otázkami dôstojnosti muža a ženy, „počnúc právom na život, aj tých najslabších, nevyliciteľne chorých a nena-rodených detí.“

-jak-

V Barcelone medzinárodné modlitbové stretnutie za pokoj

Španielsko (4. októbra, RV) – V Barcelone pokračuje do 5. októbra medzináboženské modlitbové stretnutie za pokoj s názvom „Žiť spoločne v čase krízy. Božia rodina, rodina národov“. Jeho cieľom je najmä zameranie sa na otázku chudoby v Európe a vo svete v súvislosti s finančnou a hospodárskou krízou v posledných rokoch. Jednou z hlavných tém je aj Afrika a charitatívne programy Komunity sv. Egídia, ktoré rozvíja na tomto kontinente.

Na stretnutí vystúpili včera viacerí predstavitelia. Nad témou dialógu medzi Izraelom a Palestínou sa zamýšľali zástupca vlády Izraelu Yuli Yoel Edelstein, ako aj náboženský predstaviteľ Palestíny Mahamoud Al-Habash. Na plenárnom zasadnutí za účasti 350 zástupcov z oblasti politického a náboženského života prítomní potvrdili záujem o spoločný dialóg. Izraelský minister vyhlásil, že „pokoj sa nemôže stať rukojemníkom ozbrojených mužov“ a že „pevné hradby nezaručujú aj dobrých susedov“. Zástupca Palestíny zasa zdôraznil, že Izrael „prijíma podanú ruku“ pretože „cesta pokoja je jasná a teraz je potrebné metódu dialógu aplikovať.“

Rabiatou Serah Diallová – zástupkyňa štátu Guinea Conakry – krajiny, v ktorej sa konajú voľby za demokraciu, a ktorá je tiež jednou z najchudobnejších krajín Afriky, zasa vyjadrila veľkú vďaku Komunitě sv. Egídia za

prácu prostredníctvom charitatívnych diel - ako zdravotníckych centier, centier právnej pomoci a pod.

Medzi prítomnými bol ďalej aj zástupca Cypru - prezident Demetris Christofias, ktorý vystúpil na tému „Úloha politiky je v prekračovaní hraníc bytia. Náboženský predstavitelia musia odstrániť vzájomnú nedôveru a pracovať v záujme práv všetkých pre život v mieri.“ V príspevku tiež spomenul návštevu Benedikta XVI. na Cypre, počas ktorej – ako prezident dodal – si pápež želal, aby sa Cyprus stal modelom spolunažívania kultúr. V tejto súvislosti podotkol, že Cyprus je krajinou rozdelenou viac ako 35 rokov, pričom je však neprijateľné, aby rozdeleným zostal aj v zjednotenej Európe. „Našou úlohou je budovať pokojnú budúcnosť a budúcim generáciám odovzdať znovu zjednotenú krajinu“ – povedal prezident.

Počas včerajšieho dňa sa prítomným prihovril aj prezident Čiernej Hory Filip Vujanovic na tému „Poznanie vlastnej histórie nemá izolovať, ale naopak spájať sa s ostatnými štátmi a národmi“. Okrem iného tiež dodal, že „kríze nemožno čeliť len ekonomickými opatreniami, pretože táto má etické a kultúrne korene“.

-sg-

Svetový kongres katolíckej tlače

Tento týždeň sa vo Vatikáne konal Svetový kongres katolíckej tlače, organizovaný Pápežskou radou pre spoločenské komunikačné prostriedky na tému „Katolícke médiá v digitálnej ére“. Zúčastnili sa ho odborníci z 85 krajín.

Mons. Claudio Celli: Veľká hodnota tejto konferencie spočíva nielen v počúvaní prezentácií, ale každý je pozvaný obohatiť diskusiu svojimi návrhmi. Predstavuje aj šancu predniesť problémy a spolupracovať na hľadani spoločnej cesty.

Medzi účastníkmi boli aj riaditelia tlačových kancelárií z Filipín, Rwandy, Brazílie a Panamy. Vyjadrili sa k výzvam, ktorým čelia katolícke médiá v ich krajinách, v dôsledku zmien vyplývajúcich z rýchleho rozvoja modernej digitálnej technológie.

Mons. Paul Tighe: Toto je pre nás výborná príležitosť pozrieť sa spoločne na príležitosti, ktoré katolíckym médiám poskytuje internet, ako aj na rozpoznanie výziev, ktorým je potrebné čeliť. Okrem základného programu, kde pracujeme a diskutujeme o týchto otázkach, dúfame, že zhromaždenie toľkých ľudí, pracujúcich v malých skupinách, prispeje k vytvoreniu sietí a prepojení medzi tými, ktorí pôsobia v tejto oblasti. Pretože najdôležitejším aspektom internetu je to, že umožňuje vo väčšej miere spoluprácu medzi ľuďmi, ktorí pôsobia na mediálnom poli. Dúfame, že táto konferencia, téma, ktorú sme vybrali a fakt, že o nej diskutuje toľko ľudí, posilní sieť pracovníkov katolíckych médií na celom svete.

Kongres katolíckej tlače sa skončil 7. októbra osobitnou audienciou u pápeža Benedikta XVI. **H2O, -dj-**

Kaplnka Úradu vlády SR otvorená pre verejnosť

Z iniciatívy predsedníčky vlády SR Ivety Radičovej sprístupnil Úrad vlády SR pre verejnosť kaplnku, ktorá je súčasťou objektu úradu vlády. Kaplnka Nepoškvrneného počatia Panny Márie je otvorená pre verejnosť každú stredu o 16.00 h. Bohoslužby sa budú po týždni striedať v poradí rímskokatolícka, evanjelická, gréckokatolícka a menšinová.

Záujemcovia o účasť na bohoslužbe vstupujú do areálu Úradu vlády SR cez hlavný vchod z Námestia slobody. Pri vstupe do objektu sa podrobia bezpečnostnej prehliadke. Návštevníci musia zároveň rátať s obmedzenou účasťou - cca 50 osôb - z dôvodu kapacitných možností kaplnky.

Prvá ekumenická bohoslužba sa v priestoroch kaplnky Úradu vlády SR uskutočnila v stredu 22. septembra 2010.

Tlačový a informačný odbor Úradu vlády SR
snímka -pz-

Premiérka Radičová sa stretla predstaviteľmi cirkví

Predstavitelia cirkví a náboženských spoločností registrovaných na Slovensku sa stretli v utorok 5. októbra v Bratislave na slávnostnom obede s predsedníčkou vlády Ivetou Radičovou. Počas neho hovorili o význame duchovných hodnôt spoločnosti, zariadeniach sociálnych služieb, či o cirkevnom školstve. Takéto stretnutie bolo prvé od nástupu Radičovej na post predsedníčky vlády. Na Slovensku je registrovaných 18 cirkví, pričom k rímskokatolíckej cirkvi sa hlási asi 70% obyvateľov.“

Predseda Konferencie biskupov Slovenska Stanislav Zvolenský zdôraznil, že išlo o neformálne stretnutie:

„Hlavným rozmerom bolo vzájomné zoznámenie sa, je síce pravda, že pani premiérka mala príležitosť s niektorými sa stretnúť aj osobne, ale tento obed bol

myslený ako prostriedok zoznámiť sa s predstaviteľmi cirkví a náboženských spoločností.“

Počas obeda hovorili o posilnení hodnôt v spoločnosti, na široko sa spomínala oblasť rozličných rímskych projektov. Predstavitelia cirkví poukázali aj na nedostatok financií v cirkevných školách.

Trnavský arcibiskup Róbert Bezák povedal, že stretnutie je určite prínosom: „Žijeme v takej dobe, že na všetko sa už dá použiť internet a kamery a tak sa zdá, že už také nejaké osobné stretnutia neni potrebné. Moja osobná taká skúsenosť bola na počiatku tiež, že keď mám funkčný mail, keď môžem telefonovať, čo ešte inšie potrebujem. Ale to osobné stretnutie, to videnie sa tvárou v tvár, taký ten vnem, ktorý sa nedá nahradiť naozaj ničím iným, je naozaj nutný.“

Rádio Lumen, -mš-

10. októbra sa začínajú Bratislavské misie

7. októbra predpoludním sa na Magistráte hlavného mesta Bratislava uskutočnila tlačová konferencia pri príležitosti Bratislavských misií 2010. Bratislavské misie sa uskutočnia v dňoch 10. – 24. októbra pod mottom „Evanjelium nádeje nemôže sklamať“, záštitu nad nimi prebrali bratislavský arcibiskup-metropolita Mons. Stanislav Zvolenský, bratislavský eparcha Mons. Peter Rusnák a primátor Bratislavy Andrej Ďurkovský. Hlavným cieľom misií je osloviť moderného človeka a sprostredkovať mu evanjeliu zvesť novými formami. Rozsahom a obsahovo sa na Slovensku takáto akcia koná po prvýkrát.

Bratislavské misie sú rozdelené do dvoch častí. Počas prvého týždňa, v dňoch 10. – 16. októbra, sa uskutočnia tzv. „mestské misie“, kedy bude program pre všetky vekové kategórie prebiehať napr. na Hlavnom námestí, na Tyršovom nábreží, v kultúrnych stánkoch (koncertná sieň Klarisky), a v uliciach Starého mesta sa uskutoční 1. ročník podujatia „Beh s nádejou“. Časť programu sa bude odohrávať aj v kostoloch, kde sa chystajú tematické misie pre rôzne cieľové skupiny.

Poslaním „mestských misií“ je upozorniť na „farské misie“, ktoré sa začnú 16. októbra a budú prebiehať v 21 bratislavských farnostiach. Začnú sa slávnostnou svätou omšou 15. októbra o 17:00 v Katedrále sv. Martina, počas ktorej vyšle Mons. Zvolenský jednotlivé rehoľné tímy do farností. Misie vyvrcholia na tom istom mieste spoločnou svätou omšou 24. októbra 2010, o 15:00.

Viac informácií o programe: www.misieba.sk

-dj-

V Ordinariáte OS a OZ SR oslávili sviatok sv. Michala archanjela

Cirkevný sviatok sv. Michala archanjela, patróna policajtov, oslávili aj príslušníci Ordinariátu OS a OZ SR, zvlášť však príslušníci Policajného zboru. 29. septembra 2010 sa v Katedrále Ordinariátu OS a OZ SR v Bratislave - Krasňanoch slávila svätá omša, ktorú celebroval vojenský ordinár Mons. František Rábek spolu so svojimi vikármi a kaplánmi za účasti veriacich, medzi ktorými nechýbali v hojnom počte ani policajti a policajtky v uniformách. Ordinár vo svojom príhovore prítomným priblížil sv. Michala archanjela, i ďalších anjelov, zoznamil ich s obrazom sv. Michala, ktorý sa nachádza na riaditeľstvách Policajného zboru. Liturgiu slávnosti dôstojne obohatila aj prítomnosť Hudby Ministerstva vnútra a jej interpretácia omšových piesní.

Slávením svätej omše si sviatok sv. Michala, archanjela 29. septembra 2010 pripomenuli policajti aj v Kostole sv. Michala, archanjela Na vršku v Nitre. Pri tejto príležitosti si pripomenuli aj 1. výročie zriadenia policajnej farnosti sv. Michala, archanjela v Nitre. Slávnosť pre nich pripravil a sv. omšu celebroval mjr. PaedDr. ThLic. Martin Pitko, policajný kaplán KRPZ v Nitre. Podobne sviatok svojho patróna oslávili aj v ďalších policajných farnostiach na celom Slovensku.

Patronát sv. Michala archanjela prispieva k prehlbovaniu stavovskej úcty a hrdosti policajtov na ich službu pokoju a zákonnosti podobne, ako je tomu v policajných zboroch demokratických štátov sveta. 40 rokov tvrdej ateizácie Policajného zboru v predchádzajúcom komunistickom režime znemožnilo u nás aj v polícii podobne ako aj v armáde existenciu akejkoľvek stavovskej tradície a uctievania tzv. cirkevných svätých patrónov. Biblický a teologický zmysel, či úloha anjelov ako skutočných bytostí v rýchlej službe Bohu a v boji proti zlu má byť aj pre slovenských policajtov, zvlášť tých, ktorí sa hlásia ku Katolíckej cirkvi, motiváciou pre uvedomovanie si svojej profesionálnej povinnosti byť na stráži zákonnosti, poriadku, či ochrany života a majetku občanov a ich statočnému boju proti zlu vo všetkých jeho formách.

Tibor Ujlacký

Cirkevné školy pod ochranou Panny Márie

Októbrová fatimská sobota v Košickej eparchii je tematicky zameraná na pedagógov a študentov cirkevných škôl. Z toho dôvodu v pútnickom areáli v Klokočove na úvod fatimskej soboty viedli modlitbu posvätného ruženca práve oni. Riaditeľ školského úradu Peter Orenič v príhovore zhodnotil dejiny cirkevného gréckokatolíckeho školstva, ktoré začínajú v roku 1593, keď v Poráčii na Spiši vznikla prvá cirkevná škola. Za zmienku stojí aj fakt, že pred 2. svetovou vojnou bolo v gréckokatolíckej cirkvi 259 cirkevných škôl. Vznik nových cirkevných škôl po roku 1990 teda nie je novinkou, ale pokračovaním stratenej kontinuity zameranej na integrálny rozvoj našich detí.

Archijerejskú liturgiu slávil vladyka Milan Chatur, košický eparcha. V kázni vladyka analyzoval pocit bezradnosti, ktorému často prepadajú rodičia i učitelia. Na príklade zázračnej záchrany Konštantínopola v 10. storočí od Saracénov vplyvom modlitby vladyka Milan vyzval pedagógov i rodičov k spoločnej modlitbe so zverenými deťmi. „Bez duchovnej zložky je intelektuálna formácia detí nedostačujúca,“ varoval vladyka a zveril úsilie rodičov i pedagógov pod ochranu Bohorodičky Márie.

Záver slávnosti patrilo mariánskemu molebenu a dialógom o nastolenej problematike. Zaujímavosťou bolo, že každá cirkevná škola eparchie mala svoj vlastný prezentačný stánok, v ktorom študenti rozdávali informačné letáky a suveníry. Priaznivé počasie umocnilo toto posledné fatimské stretnutie v Klokočove v tomto kalendárnom roku.

Michal Hospodár

Slávnostné Veni Sancte na Teologickej fakulte v Košiciach

V sobotu 2. októbra 2010 sa konala slávnostná svätá omša spojená so vzývaním Ducha Svätého na Teologickej fakulte v Košiciach. Celebroval ju Mons. Bernard Bober, košický arcibiskup - metropolita a zároveň aj veľký kancelár Katolíckej univerzity. V homílii sa prihovoral študentom, ale aj prednášajúcim. Zdôraznil v nej potrebu nechať sa viesť Duchom Svätým celý život, nielen počas akademického roka. Uznáva, že nie všetko je ideálne, ale máme sa snažiť, aby sme boli príkladom, vzorom pre budúce generácie.

Slávnosti sa zúčastnili aj predstavitelia cirkví a denominácií žijúcich na území mesta Košice, ktoré tvoria miestne ekumenické spoločenstvo. Pozvanie prijali aj predstavitelia Technickej univerzity, Univerzity P. J. Šafárika, Vysokej školy veterinárneho lekárstva a farmácie, ako aj primátor mesta Košice Ing. František Knapík a iní hostia.

Po svätej omši nasledovalo slávnostné zhromaždenie akademickej obce spojené s otvorením nového akademického roka 2010/2011 a odovzdaním certifikátov absolventom programu celoživotného vzdelávania. V príhovoroch odzneli aj myšlienky Svätého Otca, ktoré adresoval mladým študentom pri nedávnej návšteve vo Veľkej Británii, vyjadrujú nádej, že má pred sebou zopár svätcov začínajúceho storočia.

Marián Jaklovský

Páter Timotej Masár v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojsaša

V piatok 1. októbra 2010 na pozvanie rektora spišského seminára Mons. Jozefa Jaraba zavítal medzi bohoslovcov páter Timotej Masár SJ. Počas dopoludňajšieho stretnutia v aule kňazského seminára priblížil seminaristom svoj život, emigráciu, skúsenosti zo svojho pôsobenia vo vatikánskom rozhlase a život Cirkvi vo Švajčiarsku. Celé svoje poslanstvo zhrnul v myšlienke „v živote som nebol šťastiu bližšie ako v okamihu, keď som sa ho vzdal“.

Páter Timotej Masár sa narodil roku 1939 v Trnave. V čase totality emigroval a vstúpil do Spoločnosti Ježišovej. Bol dlhoročný pracovník Vatikánskeho rozhlasu, v rokoch 1978-1983 vedúci jeho slovenskej sekcie. Je autor mnohých vedeckých štúdií, osvedčený exercitátor a duchovný vodca. V súčasnosti žije v Zürichu vo Švajčiarsku.

Lukáš Stolárík

Odpustová slávnosť v prešovskej gréckokatolíckej katedrále

Aj keď je prešovská gréckokatolícka katedrála zasvätená sv. Jánovi Krstiteľovi, nachádza sa v nej mariánska kaplnka zasvätená Presvätej Bohorodičke Ochránkyni. Toto mariánske tajomstvo, ktoré Gréckokatolícka cirkev slávi 1. októbra, je patrocíniom farnosti Prešov-mesto. V nedeľu 3. októbra sa v katedrále uskutočnila farská odpustová slávnosť.

Hlavným celebrantom archijerejskej svätej liturgie bol prešovský arcibiskup-metropolita Mons. Ján Babjak SJ, koncelebroval aj emeritný pražský pomocný biskup Mons. Ján Eugen Kočiš. Homíliu predniesol nový protosynkel (generálny vikár) Prešovskej archieparchie o. Michal Onderko ml. Zamyslel sa v nej nad tým, že je veľa toho, čo v našom živote symbolizuje skutočnosť napr. ochrany majetku. Sú to hradby, kľúče, ktoré nosíme a pod. Každý hrad však bol nakoniec dobytý, pyramídy vykradnuté... Preto mnohí ľudia hľadajú ochranu u Boha a u nebeskej Matky. Často sú však sklamaní z toho, že v živote prichádzajú rôzne utrpenia a ťažkosti. Položil otázku: „Chrání nás Matka Božia pred utrpením? Tá, ktorú voláme trpiacou Bohorodičkou, lebo aj sama trpela? Chrání nás pred krížom, keď pred ním nechránila ani svojho Syna? Zmyslom Božej ochrany, zmyslom aj tohto sviatku Ochrany Presvätej Bohorodičky nie je chrániť pred utrpením, ale chrániť pred hriechom, lebo to je najväčšie zlo“, povedal slávnostný kazateľ.

Farár farnosti Prešov-mesto a protopresbyter prešovského protopresbyteriátu o. Daniel Galajda v závere

slávnosti poďakoval za milé spoločenstvo kňazov pri oltári, ktorých s otcami biskupmi koncelebrovalo šestnásť. Spevom slávnosť sprevádzal Katedrálny zbor sv. Jána Krstiteľa pod vedením Valérie Hricovovej.

Odpustovej slávnosti predchádzala duchovná obnova. V piatok sa veriacim prihovoral o. Peter Borza, odborný asistent na Gréckokatolíckej teologickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove, a v sobotu o. Rastislav Baka, farár farnosti Prešov-Sekčov.

Lubomír Petrik

Akademické Veni Sancte v Prešove

Študenti prešovských univerzít sa zišli 4. októbra v konkatedrále sv. Mikuláša v Prešove, aby prosili o dary Ducha Svätého na začiatku akademického roka. „Chcem vidieť Slovensko horieť ohňom Ducha“ boli prvé slová piesne, ktorú na úvod zaspieval študentský spevácky zbor. Slávnostnú svätú omšu celebroval pomocný biskup košickej arcidiecézy Mons. Stanislav Stolárík. Vo svojom príhovore zdôraznil, ako je potrebné snažiť sa o svätosť a zdokonaľovať sa usilovnosťou a štúdiom. Slávnosti sa zúčastnili zástupcovia akademickej obce Prešovskej univerzity, Technickej univerzity v Košiciach a Vysoké školy medzinárodného podnikania IMS, ako aj zástupcovia verejného a politického života v Prešove. Po sv. omši nasledovalo pohostenie a program, o ktorý sa postarali študenti. Celý priebeh slávnosti pripravilo UPC Dr. Štefana Héseka v Prešove.

Juraj Sitarčík, kaplán UPC Prešov

Stretnutie novíc a formátoriek ženských reholí

Teologicko – spirituálna komisia pri Konferencii vyšších predstavených ženských reholí na Slovensku zorganizovala v dňoch 1. - 3. 10. 2010 stretnutie novíc a formátoriek v Nitre na Kalvárii. Stretnutie sa nieslo v duchu Spoločného zdieľania darov pre budovanie Cirkvi. Prednášku na tému Rehoľný život v súčasnom svete predniesla sr. M. Ester Lahová SSpS. V skupinových prácach i spoločných zdieľaniach bolo cítiť ovzdušie priateľskej výmeny skúseností a vzájomné povzbudenie k radostnému prežívaniu zasvätenia. Prvé takéto stretnutie prinieslo veľa pozitívnych ohlasov, čím sa ukazuje priestor pre intenzívnejšiu spoluprácu do budúcnosti.

Júlia Milčová CJ

Zomrel dp. Jozef Vadovič

V piatok 1. októbra 2010 zomrel v Cíferi dp. Jozef Vadovič. Pohrebnú svätú omšu bude v pondelok 4. októbra o 15. hodine v Hontianskych Tesároch – Šipiciach (okres Krupina) slúžiť trnavský arcibiskup Róbert Bezák. Zomnulý bude pochovaný v Šipiciach.

Jozef Vadovič sa narodil 13. apríla 1922 v Bolerázi. Štúdium teológie absolvoval v rokoch 1952-1956 v českom meste Litoměřice a tam aj prijal 24. júna 1956 kňazskú vysviacku. Ako kaplán pôsobil od roku 1956 v Litoměřiciach, v roku 1958 v Údlíciach, v roku 1959 v Kláštenci nad Ohří, v roku 1963 v Kopčanoch a v roku 1970 v Šipiciach. V roku 1990 sa stal farárom v Rykynčiciach a od roku 2002 bol na odpočinku v Dudinciach, neskôr v Trnave a v Cíferi.

Margita Vanovčanová

Kostol sv. Františka v Ponikách stráži 700 ročnú históriu

„700 rokov je na tomto mieste žitá viera,“ povedal br. Miloslav Koščák, kapucín a správca jubilujúcej Farnosti Poniky v nedeľu 3. októbra 2010, v deň výročia zakladajúcej listiny farského kostola. Poniky sa pýšia históriou ranogotického stredovekého Kostola sv. Františka z Assisi s jeho unikátnymi freskami. Slávnostnú svätú omšu v Ponikách celebroidal Mons. Rudolf Baláž, banskobystrický diecézny biskup. Koncelebroval provinciál Menších bratov kapucínov na Slovensku Fidel Marko Pagáč, OFMcap a ďalší bratia kapucíni. Farnosť spojila 700 rokov od zakladajúcej listiny so slávnosťou patróna chrámu a zakladateľa troch františkánskych rádov, svätého Františka Bernardoneho z Assisi.

Práve jeho príklad prežitého vnútorného obrátenia vyzdvihol v homílii biskup Baláž. Pripomenul prozreteľný význam pre obnovu Cirkvi, ktorý pred ôsmimi storočiami priniesli dve nové žobravé rehole – menší bratia františkáni a bratia kazatelia dominikáni. „František, choď a oprav môj rozpadávajúci sa dom, takto volá Boh ku všetkým mladým ľuďom dneška,“ pokračoval v homílii Mons. Baláž. Podotkol, že nielen rehoľným bratom volá Kristus z kríža „buďte svätí“. Táto výzva, podľa slov otca biskupa je aktuálna všetkým veriacim. Druhým rozmerom, ku ktorému v homílii povzbudil prítomných, je bezprostredný vzťah s Bohom prostredníctvom Krista. Mons. Rudolf Baláž priblížil osobnosti kremnických františkánov z čias jeho detstva a ich pastoračné pôsobenie v klíme komunistického útlaku. Spomenul františkána Antona Habšudu, ktorý vtedy do Kremnice prišiel z Kustódie

Svätej zeme a pátra Jozefa Baptistu Chládeckého, legendu spoločenstva nepočujúcich.

Prví kapucíni prišli do Poník na jar roku 1995. Prebrali duchovnú správu farnosti a v priestoroch starej cirkevnej školy zriadili provizórne noviciát. Do farského spoločenstva patrí aj Ponická Huta, Ponická Lehôtka, Dúbravica a Oravce. Súčasným predstaveným kláštora kapucínov v Ponikách je br. Vladimír Polák OFMcap.

-zj-

„Starostlivosť Boha o človeka“ Roľnícka nedeľa v Novej Bani

Nedeľa 26. septembra 2010 sa v Novej Bani niesla v duchu vďačnosti za úrodu a za všetko, čo Boh tento rok požehnal. Po obrade požehnaní úrody novobanský dekan Mons. Peter Mišík predstavil výzdobu chrámu, ktorá sa nesie v duchu Božej starostlivosti o človeka. V homílii Mons. Vladimír Farkaš pripomenul slová otca biskupa Rudolfa Baláža, že „Roľnícka nedeľa“ je ako otvorená Biblia a v ktorej môžeme pozorovať človeka, ako sa snaží prihovárať Bohu. Realita Roľníckej nedele sa však žije mimo múrov kostola.

Upriamiac pozornosť na evanjeliové rozprávanie o boháčovi a Lazárovi kazateľ poukázal na kontrast, ktorý vzniká z porovnávaní. „Dal by Boh, aby sa pohostinnosť vrátila medzi ľudí,“ týmito slovami zakončil homíliu Mons. Farkaš. Výzdoba potrvá do nedele 10. októbra 2010.

Františka Čačková

Púť spišských bohoslovcov na Levočskú horu

V nedeľu 3. októbra 2010 sa uskutočnila v poradí už 21. púť bohoslovcov Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule - Spišskom Podhradí na Mariánsku horu v Levoči. Táto púť sa koná tradične v prvú nedeľu v mesiaci október. Seminaristi si pri nej vyprosujú milosti do nového akademického roka na hlavnom pútnickom mieste Spišskej diecézy.

Na úvod sa zástupcovia každého ročníka modlili svätý ruženec za seminár a nové povolania. Následne začala svätá omša, ktorú celebroidal rektor kňazského seminára Mons. Jozef Jarab spolu s predstaviteľmi. Pri svätej omši doprevádzala liturgiu spevom Schola Cantórum Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka.

Lukáš Stolárík